

Bevarandeplan Natura 2000

(enligt 17 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm)

SE0620073 Skinnarängen

Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet

Kod	Namn	Areal (ha)	% av yta
9010	*Västlig taiga	89	100

Ovanstående naturtyper och arealer har tidigare rapporterats in till nätverket Natura 2000. Dessa har efter ytterligare inventeringar visat sig vara felaktiga. Bevarandeplanen som följer har skrivits utifrån de nya uppgifterna. Tills ett nytt regeringsbeslut tagits i frågan, gäller dock ovanstående uppgifter.

Bevarandeplan Natura 2000

(enligt 17 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm)

SE0620073 Skinnaränget

Innehållsförteckning

Beskrivning.....	2
Bevarandesyfte	2
Bevarandemål.....	2
Beskrivning av arter/livsmiljöer	3
Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?...	4
Bevarandeåtgärder - med tidplan.....	6
Bevarandestatus idag.....	6
Uppföljning av bevarandemålen.....	7
Referenser.....	7
Kartor.....	8

Namn: Skinnaränget

Kommun: Orsa

Områdeskod: SE0620073

Områdestyp/status: SCI

Ägarförhållanden: Staten genom naturvårdsfonden

Areal (ha): 89

Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet

Kod	Namn	Areal (ha)	% av yta
9010	*Västlig taiga	62	70
91D0	*Skogsbevuxen myr	5	6
7140	Öppna svagt välvda mossar intermediära kärr och gungflyn	20	22
9060	Barrskogar på eller i anslutning till rullstensåsar	2	2

*prioriterad naturtyp

Ingående arter enligt habitatdirektivet

1355 Utter

Beskrivning av området

Området vid Skinnarången på 300-metersnivån på Siljanskupolen har höga biologiska värden av flera olika slag. Den sammanhängande gammelskogen är till stora delar oskött i modern tid och bildar grunden för naturvärdet. Här finns viktiga talldominerade naturskogsområden, en liten åsrygg med inslag av grovtallar längs Enån i nordöstra hörnet och inte att förglömma sumpskogarna längs Enån - ofta med trögvuxen gran och ett viktigt inslag av grovtallar, grovgranar, lövträd, lövbuskar och enbuskar. (Länsstyrelsen. 2004)

Förutom skogen har också myrarna och de gamla våtmarkerängerna biologiska värden. Detsamma gäller Enån och Kvarnbäcken, två oskadade vatten som sakta flyter fram och präglar reservatet från nordöstra till sydvästra spetsen. Här kan sländor av olika slag, gulärla, järpe, sparvuggla, tretåig hackspett, grodor, stensimpa, bäver, ängsvädd, slåtterblomma och annan vattenanknuten flora och fauna leva kvar i ett naturligt samspel med ohuggna skogar och öppna våtmarker. Flera gamla ängen har bildat egna fastigheter och bär ännu namn som inte fallit i glömska, t.ex. Gärtången, Säbberävsången, Långången, Kvarnången, Sjöången och Årången. En källa springer fram vid Långågens västra spets. Två dytag finns registrerade på gamla lantmäterikartor. (Länsstyrelsen 2004)

Några exklusiva artexempel från Skinnarången är, förutom de redan nämnda, rynskinn, stjärntagging, doftskinn, rosenticka, lappticka, liten spiklav och ängsnycklar, utter och kung Karls spira. (Länsstyrelsen 2004)

Bevarandesyfte

Det främsta syftet för området är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för samtliga naturtyper och arter som legat till grund för utpekandet av området till nätverket Natura 2000.

Bevarandemål

Observera att nedanstående bevarandemål inte är fullständiga. På grund av kunskapsbrist saknas i några fall specifika värden. Dessa är i sådant fall ersatta med ett x. Målen kan i flera fall behöva revideras i samband med kommande basinventering. Även listorna över typiska arter kan komma att justeras.

Naturtyp/Art	Bevarandemål
9010 Västlig taiga	<ul style="list-style-type: none"> • Arealen västlig taiga ska bibehållas eller öka (varav x ha tallskog). • Relationen död/levande ved skall utvecklas naturligt mot omkring 1/5. • Minst två av de typiska arterna ska förekomma i minst x % av provytorna

9060 Barrskogar på eller i anslutning till rullstensåsar	<ul style="list-style-type: none"> • Arealen barrskogar i anslutning till rullstensåsar ska bibehållas eller öka. • Relationen död/levande ved skall utvecklas naturligt mot omkring 1/5. • Minst två av de typiska arterna ska förekomma i minst x % av provytorna.
91D0 Skogsbevuxen myr	<ul style="list-style-type: none"> • Arealen skogsbevuxen myr ska bibehållas eller öka. • Död ved ska finnas med minst x m³/ha. • Minst två av de typiska arterna ska förekomma i minst x % av provytorna.
7140 Öppna svagt välvda mossar intermediära kärr och gungflyn	<ul style="list-style-type: none"> • Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi. • Arealen öppna svagt välvda mossar etc. ska bibehållas. • Täta (mer än 50 % täckning) bestånd av de negativa indikatorarterna blåttåtel, vass, eller älgört större än 100 m²/ha förekommer ej. • Minst tre av de typiska mossarterna ska förekomma i minst x % av provytorna.
1355 Utter	<ul style="list-style-type: none"> • Utter (<i>Lutra lutra</i>) skall regelbundet finnas i området

Beskrivning av arter/livsmiljöer

Om inte annat anges så är Länsstyrelsens beskrivningar av arter/livsmiljöer hämtade från Naturvårdsverkets generella vägledning för arter och naturtyper inom nätverket Natura 2000 (Naturvårdsverket 2003, 2003a, 2003b, 2003c).

9010 *Västlig taiga

Skogen är en barrblandskog med grandominans. Frisk ristyp, medelgod bonitet och trädhöjder något över 20 meter karaktäriserar beståndet. All gammal grov skog är borta. Kvar finns klen gammal tall i ett vått område och yngre skog som hunnit bli grov efter dimensionsavverkningen t.ex tall med diametern 34 cm, 335 år, tall med diametern 32 cm, 280 år, gran med diametern 40 cm, 170 år och gran med diametern 43 cm, 220 år. Granföryngring dominerar utom i det våta området med gammal tall där den övervägande föryngringen består av tall. Brandljud finns i några gamla tallar. Hela området är dimensionsavverkat. Därutöver är några bländningsluckor upptagna, medan omgivande skiften har genomgått ytterligare avverkningar. (Lundkvist 1997)

Undergrupper:

C. naturlig, gammal blandskog

Karaktärsarter: Mycket stor variation av arter, t.ex. tall, gran, björk, asp, lingon, ljung, blåbär, kråkbär, kruståtel, harsyra, ekorrbär, skogsstjärna, knärot, väggmossa, husmossa, kammossa, kvastmossor, bägarlavar, åtskilliga lavar och svampar knutna till lågor och torrakor.

9060 Barrskogar på eller i anslutning till rullstensåsar

Det finns en liten åsrygg med inslag av grova tallar längs Enån i nordöstra hörnet av området.

Karaktärsarter: tall, gran, en, lingon, kattfot, getrams, slätterfibbla, renlavlar, backskafing, backstarr, backtimjan, backglim, mosippa, sandviol.

91D0 Skogsbevuxen myr

Myrar som är skogsbevuxna med barr-, bland- eller lövskog. Krontäckningen är minst 25 %. Vegetationen domineras av bl.a. glasbjörk, tall, gran, ris, starr och vitmossarter.

Karaktärsarter: tall, glasbjörk, gran, gråvide, dvärgbjörk, brakved, klotstarr, gråstarr, stjärnstarr, hundstarr, flaskstarr, spetståg, blåtåtel, skogsstjärna, kärrviol, skvattram, tuvull, tranbär, odon och vitmossor.

7140 Öppna svagt välvda mossar intermediära kärr och gungflyn

Öppna eller mycket glest skogsbevuxna myrar av typen svagt välvd mosse, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn.

Karaktärsarter: Vitmossarter, ängsull, strängstarr, trådstarr, sumpstarr, dystarr, flaskstarr, kallgräs, vitag, vattenklöver, kråklöver, tranbär, rosling, ljung och tuvsäv.

1355 Utter (*Lutra lutra*)

Ekologiska krav: För ett livskraftigt bestånd av utter krävs stora områden med mer eller mindre sammanhängande strömvatten. I små isolerade vattensystem blir populationerna mycket sårbara, eftersom utbytet av individer försvåras eller uteblir.

Honornas hemområden är mindre än hanarnas och kan helt eller delvis inrymmas i en hanes. Nya data indikerar att storleken på utterns hemområde kan vara dubbelt så stort i norra Sverige som vad som är uppmätt i landets sydligare regioner.

Uttern är vintertid beroende av strömmande vatten som ger möjlighet till näringsfångst om sjöarna blir islagda. Utterns föda består mestadels av fisk som t ex lake, simpor och karpfiskar, men även groddjur, kräftor, större insekter, fåglar och mindre däggdjur kan ingå i dieten. En vuxen utter konsumerar cirka 1-1,5 kg fisk per dag

Spridning: Uttern kan, då den uppsöker nytt revir eller partner, förflytta sig långa sträckor, förmodligen flera tiotals mil, även på land tillsynes utan anknytning till vatten. (Naturvårdsverket 2002).

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Om inte annat anges så är Länsstyrelsens bedömningar av hotbilder hämtade från Naturvårdsverkets generella vägledningar för arter och naturtyper inom nätverket Natura 2000 (Naturvårdsverket 2003, 2003a, 2003b, 2003c)

9010 *Västlig taiga

Alla former av produktionsinriktat skogsbruk, i eller i anslutning till objekt; hotar naturtypen, och leder till brist på gamla träd, död ved etc. Exempel på skogsbruksåtgärder är till exempel slutavverkning, gallring, röjning, blädning,

markberedning, dikning och plantering. (Gäller ej naturvårdsinriktade avverkningar enligt skötsel.)

Byggnation av skogsbilvägar fragmenterar området och medför att hydrologin i skogsområdet kan förstöras.

9060 Barrskogar på eller i anslutning till rullstensåsar

Alla former av produktionsinriktat skogsbruk är ett hot mot skogar med höga naturvärden i trädsiktet.

Täktverksamheter (grusbrytning, infiltrationsanläggningar för konstgjort grundvatten mm) påverkar naturtypen negativt. Grundvattentäkter sänker grundvattennivån i åsen.

Vägbyggen och annan exploatering, även skogsbilvägar vilka fragmenterar området, kan medföra att hydrologin i skogsområdet förstörs.

91D0 Skogsbevuxen myr

Följande verksamheter, i eller direkt anslutning till habitatet, kan utgöra ett hot mot dess gynnsamma bevarandestatus; alla former av produktions-skogsbruk då ett större uttag av träd kan skapa markförstöring och förändra hydrologin, samt leda till uttorkning och konkurrensutsättning för arter knutna till naturtypen. Exempel på skadliga skogsbruksåtgärder är avverkningar, markberedning, dikning, dikesrensning, vägbyggen och annat som kan förändra hydrologin och hydrokemin negativt vilket leder till konsekvenser för vegetation samt torvbildning och torvnedbrytning.

Där naturtypen utgörs av gles bevuxen myr utgör även plantering i anslutning till objektet ett hot mot naturtypens gynnsamma bevarandestatus.

Torvutvinning i objektet eller i intilliggande öppna myrar, ingrepp i kringliggande vattenytans hydrologi, eller förändrad vattenregim i ett vattendrag kan skada naturtypen. Kalkning, gödsling och/eller spridning av aska i, eller angränsning till objektet kan skada genom luftburen deposition eller genom att vatten som försörjer objektet fått ändrad hydrokemi uppströms.

Exploatering i form av kommunikationsleder, anläggningar etc. kan skada objektet, antingen som en direkt effekt eller genom anläggningsarbetet.

Alla former av produktionsinriktat skogsbruk i, eller i anslutning till, ett område är ett hot mot gynnsam bevarandestatus. Större uttag av träd kan, förutom att de trädlevande arterna försvinner, även skapa markförstöring, samt leda till uttorkning och konkurrensutsättning för många arter som är knutna till biotopen.

7140 Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn

Tillkommande ingrepp i form av dikning och andra markavvattnande åtgärder liksom dämning kan påverka habitatets hydrologi och hydrokemi på ett negativt sätt, vilket i sin tur kan ge konsekvenser på vegetation och torvbildning samt torvnedbrytning. Även markavvattningsföretag och dämning i närliggande

våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan ge en negativ påverkan på habitatet.

Torvbrytning är ett stort generellt hot mot habitatet idag då det finns en risk för att efterfrågan på torv som energikälla och jordförbättringsmedel blir större.

Genom att anlägga skogsbilvägar över eller i närheten av habitatet kan hydrologin och/eller hydrokemin i området förstöras.

Skogsbruk och andra företag som innebär att fastmarksholmar och närliggande fastmark avverkas kan innebära är näringsämnen läcker ut på myren och att de hydrologiska förhållandena ändras.

Spridning av till exempel kalk, aska och gödningsämnen i habitatet ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i habitatets närhet kan också skada habitatet genom transport med tillrinnande vatten.

1355 Utter (*Lutra lutra*)

Höga halter av PCB har tidigare orsakat drastiska nedgångar av utterbeståndet i Sverige. Situationen på miljögiftsidan har dock förbättrats och under den senaste tioårsperioden har detta bl a medfört ett generellt sett ökande utterbestånd och en återkolonisation av lämpliga områden.

Reglering av vattendrag, utbyggnad av vattenfall och strömsträckor försvårar utterns möjligheter att söka föda vintertid, när den är beroende av öppet strömmande vatten som inte isbeläggs.

Vatten/vägovergångar (trummor & broar) utan lämplig utterpassage utgör ett hot mot utter. Biltrafiken skördar årligen ett relativt stort antal uttrar vilket inte är försumbart med tanke på att det svenska beståndet fortfarande är relativt litet. För utterpopulationen som helhet är sannolikt inte trafiken det allvarligaste hotet men lokalt, kan trafiken vara en begränsande faktor.
(Naturvårdsverket 2002).

Bevarandeåtgärder med tidplan

Bevarandet av naturvärdena är inte förenligt med rationellt skogsbruk. Området är därför skyddat som naturreservat med föreskrifter som skyddar området från alla typer av exploatering. Naturreservatet är något större än Natura 2000-området.

Resultatet av uppföljningen kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus hos dessa naturtyper och arter.

Bevarandestatus idag

Innan basinventeringen är genomförd vet vi inte om gynnsam bevarandestatus råder i hela området.

Uppföljning av bevarandemål

Ett arbete pågår på nationell nivå med att utveckla metoder för uppföljning av bevarandemål för arterna och naturtyperna i Natura 2000. Målet med uppföljningen är att bevaka bevarandestatusen hos de naturtyper och arter i Natura 2000 som finns i området.

Referenser

Naturvårdsverket 2005. Beslut om definitioner för naturtyper. 2005-06-21

Naturvårdsverket 2003. 9010 *Västlig taiga. Natura 2000, Art och naturtypsvisa vägledning. 2003-02-13

Naturvårdsverket 2005c. 9060 *Barrskogar på eller i anslutning till rullstensåsar*. Natura 2000, Art och naturtypsvisa vägledning. 2005-04-25

Naturvårdsverket 2003c. 91D0 *Skogbevuxen myr. Natura 2000, Art och naturtypsvisa vägledning. 2003-07-10

Naturvårdsverket 2003a. 7140 *Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn*. Natura 2000, Art och naturtypsvisa vägledning. 2003-05-22

Naturvårdsverket 2002. 1355 *Utter*. Natura 2000, Art och naturtypsvisa vägledning. 2002-06-20

Länsstyrelsen Dalarna. 2004 Naturreservatet Skinnarängen. Beslut Dnr 511-2130-00

Rynéus, T, 1984: *Översiktlig naturinventering för Orsa kommun*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län Rapport nr 1984:2. Falun.

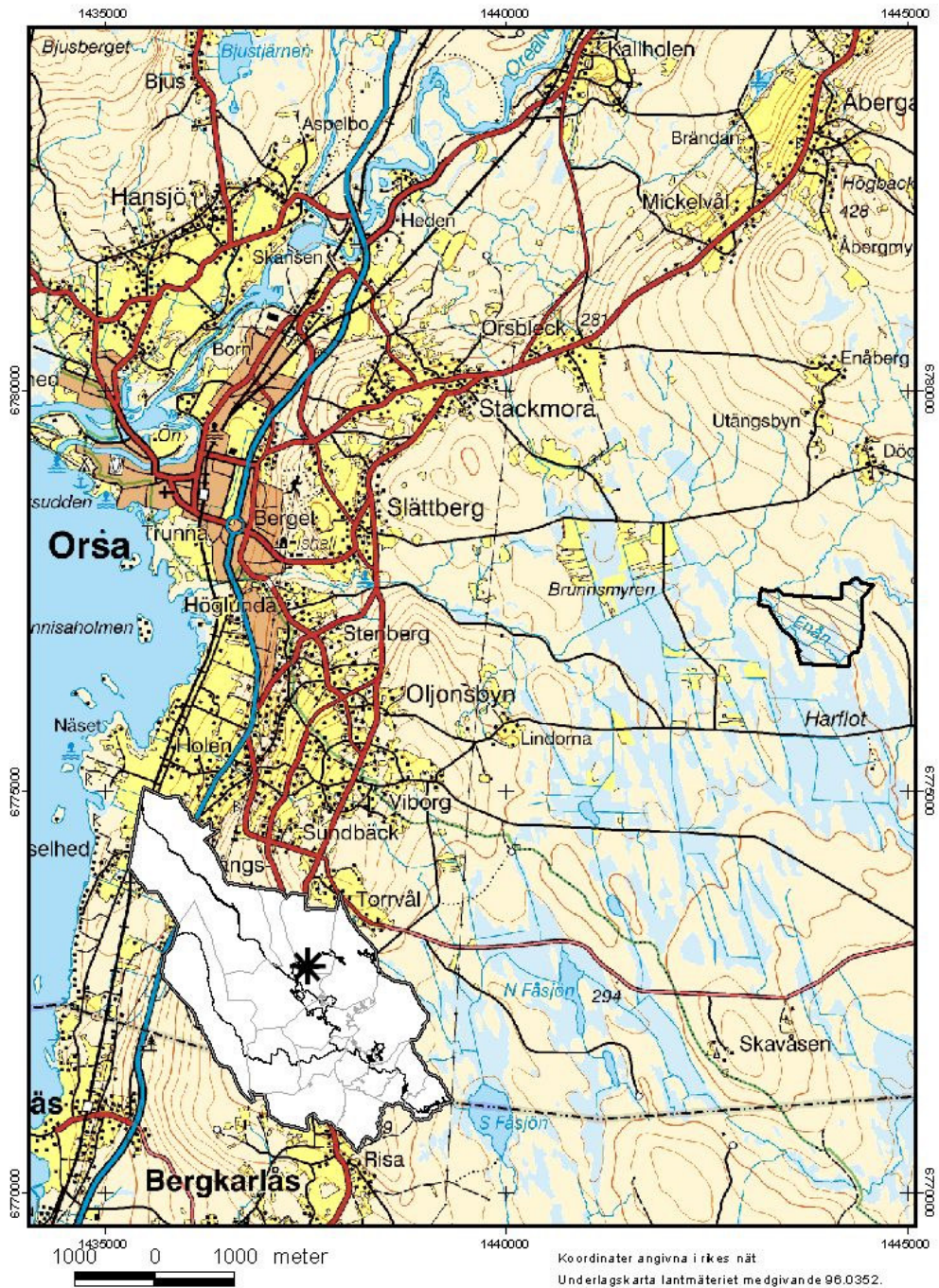
Lundqvist, R, 1997. *Dalarnas urskogar*, Länsstyrelsen Dalarna, Rapport nr 1997:4

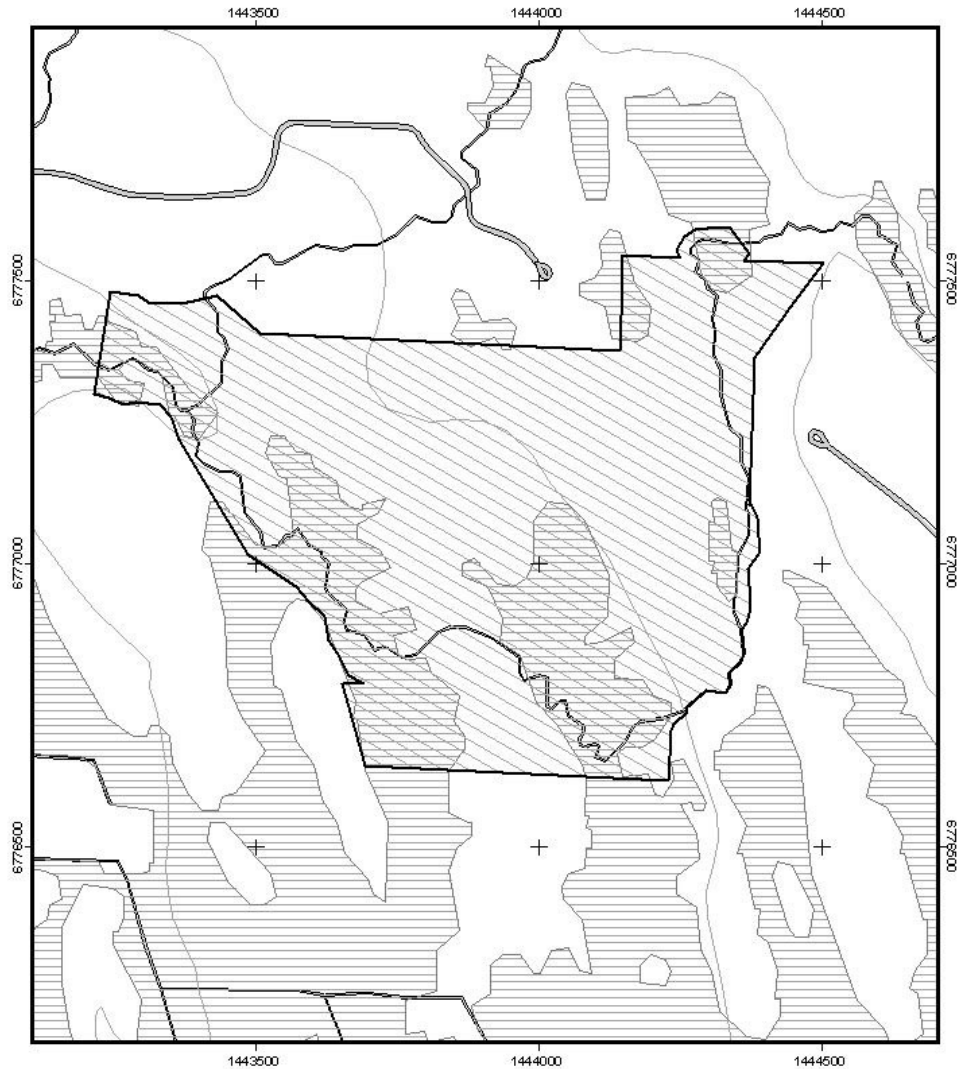
Susanne Lundin 2006-02-15

SE0620073 Skinnarånet

SE0620073 Skinnarängen

Koordinater angivna i rikets nät

- Avgränsning för Natura 2000-omr.
- Sjöar
- Våtmarker
- Höjdkurvor
- Bilvägar
- Vattendrag

Skala 1:10000

0 100 200 300 400 500 meter

Underlagskarta lantmäteriet medgivande 96.0352.